

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2006. február 6.)

a tagállamokban a 2006. év folyamán a baromfi és a vadon élő madarak madárinfluenzájára vonatkozó felügyeleti programok végrehajtásáról

(az értesítés a C(2006) 251. számú dokumentummal történt)

(2006/101/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel az állat-egészségügyi kiadásokról szóló, 1990. június 26-i 90/424/EGK tanácsi határozatra ⁽¹⁾ és különösen annak 20. cikkére,

mivel:

- (1) A 90/424/EGK határozat előírja a Közösség pénzügyi hozzájárulását a Közösség állat-egészségügyi jogszabályainak továbbfejlesztéséhez és az állat-egészségügyi oktatáshoz és képzéshez szükséges műszaki és tudományos intézkedések megtételéhez.
- (2) Az állat-egészségügyi és állatjóléti tudományos bizottság 2000. június 27-i jelentésében és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) 2005. szeptember 20-i véleményében felmérések végrehajtását javasolta a baromfiállomány és a vadon élő madarak madárinfluenzájára vonatkozóan, különösen a H5 és a H7 altípusú madárinfluenza-fertőzések elterjedtségének megállapítása céljából.
- (3) A madárinfluenza (klasszikus baromfipestis) elleni védekezésre irányuló közösségi intézkedések bevezetéséről szóló, 1992. május 19-i 92/40/EGK tanácsi irányelv ⁽²⁾ meghatározza a madárinfluenza baromfin történő kitörése esetén alkalmazandó közösségi védelmi intézkedéseket. Nem rendelkezik azonban a baromfiban és a vadon élő madarakban meglévő fertőzés rendszeres felmérésének végrehajtásáról.
- (4) A 2002/649/EK ⁽³⁾ és a 2004/111/EK ⁽⁴⁾ bizottsági határozatok, valamint a 2005/464/EK határozat ⁽⁵⁾ előírja a tagállamok számára, hogy a madárinfluenzára vonatkozó felügyeleti programokat kell benyújtaniuk a Bizottságnak.

- (5) A 2002/673/EK ⁽⁶⁾ és 2004/630/EK ⁽⁷⁾ bizottsági határozatok, valamint a 2005/732/EK ⁽⁸⁾ határozat jóváhagyta a tagállamok által benyújtott programokat a baromfi és a vadon élő madarak madárinfluenzájára vonatkozó felmérésekről, az azokban meghatározott időszakokra.
- (6) E felmérések során számos tagállamban kimutatták a kis patogenitású H5 és H7 madárinfluenza-vírusok különböző altípusainak jelenlétét. Jóllehet a madárinfluenza-vírusok jelenlegi elterjedtsége meglehetősen csekélynek mondható, szükséges a felügyelet folytatása és továbbfejlesztése a kis patogenitású madárinfluenza-vírusok járványtanának jobb megértése és a vírusoknak a baromfi populációban való észrevétlen terjedésének elkerülése érdekében. A tagállamokban végzett felmérések eredményei rendkívül hasznosnak bizonyultak azon madárinfluenzavírus-altípusok jelenlétének ellenőrzésénél, amelyek esetleges virulensebb mutációja jelentős veszélyt jelentene. Továbbá figyelembe véve a megbetegedések jelenlegi helyzetét Európában, szükséges a madárinfluenza-felügyelet javítása. A Közösség által a tagállamok számára az ilyen cselekvésekre nyújtott hozzájárulás teljes összegének biztosítania kell a fokozottabb felügyeletet.
- (7) Ennek megfelelően a tagállamoknak be kell nyújtaniuk jóváhagyásra a madárinfluenzára vonatkozó felmérési programjukat a Bizottságnak, hogy odaítélhessék nekik a Közösség által nyújtott pénzügyi támogatást.
- (8) A vadon élő madarak felügyeletével kapcsolatban az EFSA és a Környezetvédelmi Főigazgatóság által jelenleg végzett tudományos munka eredményeit is figyelembe kell venni, amint azok hozzáférhetővé válnak. Ezeket az eredményeket e határozat felülvizsgálatához is fel kell használni.
- (9) A Közösségben található minden természetesen előforduló vadon élő madárra a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelv ⁽⁹⁾ védelmi szabályozása vonatkozik és ezért ezen irányelv követelményeit teljes mértékben figyelembe kell venni mindenféle madárinfluenzára vonatkozó felügyelet során.

⁽¹⁾ HL L 224., 1990.8.18., 19. o. A legutóbb a 2003/99/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 325., 2003.12.12., 31. o.) módosított határozat.

⁽²⁾ HL L 167., 1992.6.22., 1. o. A legutóbb a 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.

⁽³⁾ HL L 213., 2002.8.9., 38. o.

⁽⁴⁾ HL L 32., 2004.2.5., 20. o. A legutóbb a 2004/615/EK határozattal (HL L 278., 2004.8.27., 59. o.) módosított határozat.

⁽⁵⁾ HL L 164., 2005.6.24., 52. o. A 2005/726/EK irányelvvel (HL L 273., 2005.10.19., 21. o.) módosított irányelv.

⁽⁶⁾ HL L 228., 2002.8.24., 27. o. A 2003/21/EK határozattal (HL L 8., 2003.1.14., 37. o.) módosított határozat.

⁽⁷⁾ HL L 287., 2004.9.8., 7. o. A legutóbb a 2004/679/EK határozattal (HL L 310., 2004.10.7., 75. o.) módosított határozat.

⁽⁸⁾ HL L 274., 2005.10.20., 95. o.

⁽⁹⁾ HL L 103., 1979.4.25., 1. o. A legutóbb a 807/2003/EK rendelettel (HL L 122., 2003.5.16., 36. o.) módosított irányelv.

(10) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban állnak az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A tagállamok 2006. február 7-ig benyújtják jóváhagyásra a Bizottságnak a baromfi és a vadon élő madarak madárinfluenzája felmérésének végrehajtására vonatkozó programjaikat, a mellékletnek megfelelően.

2. cikk

A Közösségnek az 1. cikkben meghatározott intézkedésekre irányuló pénzügyi hozzájárulása a tagállamokban felmerült költségek 50 %-a, valamennyi tagállamra együttesen összesen legfeljebb 2 000 000 euro.

3. cikk

A vizsgálatok költségeinek maximálisan megtérítendő összege nem lehet több:

a) ELISA vizsgálat:	1 euro vizsgálatonként;
b) agargél-immundiffúziós próba:	1,2 euro vizsgálatonként;
c) H5/H7 altípusok HI-próbája:	12 euro vizsgálatonként;
d) vírusizolációs próba:	30 euro vizsgálatonként;
e) PCR vizsgálat:	15 euro vizsgálatonként;

4. cikk

E határozat címzettjei a tagállamok.

Kelt Brüsszelben, 2006. február 6-án.

a Bizottság részéről
Markos KYPRIANOU
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

A TAGÁLLAMOKBAN 2006. FEBRUÁR ÉS DECEMBER KÖZÖTT VÉGREHAJTANDÓ, A BAROMFI ÉS A VADON ÉLŐ MADARAK MADÁRINFLUENZÁJÁRA VONATKOZÓ FELÜGYELETI PROGRAMOK**A. Célkitűzések, általános követelmények és a felmérések feltételei****A.1. CÉLKITŰZÉSEK**

1. A H5 és H7 madárinfluenza vírus altípusok fertőzési eseteinek kimutatása a különböző baromfifajokban, megismételve a korábbi vizsgálatot módosított, célirányosabb módon.
2. A vadon élő madarak madárinfluenzájára vonatkozó felügyelet folytatása az olyan madárinfluenza-törzsekre irányuló korai észlelő rendszer számára, amelyek áttekerhetnek a vadon élő madarakról a baromfiállományra.
3. A vadvilág által az állatok egészségére gyakorolt madárinfluenza-veszélyre vonatkozó ismeretekhez való hozzájárulás.
4. A humán és állatorvosi hálózatok kapcsolatának és integrációjának elősegítése az influenzafelügyelet területén.

A.2. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK ÉS KRITÉRIUMOK

1. A mintavétel nem terjedhet túl 2006. december 31-én.
Baromfik esetében a mintavételnek szükség szerint minden baromfi-kategória esetében a megfelelő tenyésztési időszakokra kell kiterjednie.
2. A végső felmérési eredmények benyújtásának határideje 2007. március 31.
3. A minták vizsgálatát a tagállamok madárinfluenzá vizsgáló nemzeti laboratóriumaiban (NL) vagy egyéb, az illetékes hatóságok által engedélyezett és az NL ellenőrzése alatt álló laboratóriumokban kell végrehajtani.
4. Az összes (mind szerológiai, mind virológiai) eredményt egyeztetés céljából meg kell küldeni a madárinfluenzá vizsgáló közösségi referencialaboratóriumnak (CRL). Megfelelő információáramlást kell biztosítani. A CRL technikai támogatást nyújt és megnövelt diagnosztikai reagenskészletet tart fenn. A felméréshez a CRL látja el antigénekkal a nemzeti laboratóriumokat az egységesség biztosítása érdekében.
5. A közösségi jogszabályokkal összhangban az összes madárinfluenzavírus-izolátumot el kell küldeni a CRL-nek. A H5/H7 altípushoz tartozó vírusokat késedelem nélkül át kell adni, és a 92/40/EGK irányelv szerinti standard jellemzési vizsgálatoknak kell alávetni (nukleotidszekvenciálás/IVPI). Emellett a CRL megköveteli a lúdalakúakból összegyűjtött H5- vagy H7-pozitív szérumok „vakon” történő átadását, egy, a vizsgálatok jövőbeni fejlődését előmozdító archívum létrehozása céljából.

B. A madárinfluenza felmérése baromfikban

1. Az összes pozitív eredményt visszamenőlegesen meg kell vizsgálni a gazdaságban, és e vizsgálat következtetéseit jelenteni kell a Bizottságnak és a CRL-nek.
2. A CRL biztosítja a számára küldött anyag mellé csatolandó különleges protokollokat és a felmérési adatok összegyűjtésére szolgáló jelentési táblázatokat. E táblázatokban az alkalmazott laboratóriumi vizsgálati módszereket kell feltüntetni. A rendelkezésre bocsátott táblázatok arra szolgálnak, hogy az eredmények egyetlen dokumentumban legyenek átadhatók.
3. Az összes baromfifajból, beleértve a szabad tartásban tenyésztett fajokat is, a szerológiai vizsgálat céljából gazdaságként legalább 5–10 madártól kell vérmintát venni (a kacsák, ludak és fürjek kivételével), ha több ól van a gazdaságban, akkor az egyes ólaktól külön-külön.
4. A mintavételt az egész tagállam területén úgy kell rétegezni, hogy a mintákat az egész tagállamra vonatkozóan reprezentatívnak lehessen tekinteni, figyelembe véve a következőket:

- a) a gazdaságok számát, ahol mintákat kell venni (kivéve a kacsát, a libát és a pulykát); ezt a számot úgy kell meghatározni, hogy biztosítsa legalább egy fertőzött gazdaság azonosítását, ha a fertőzött gazdaságok előfordulási gyakorisága legalább 5 %, 95 %-os konfidencia-intervallummal; (lásd az 1. táblázatot) és
- b) az egyes gazdaságokban mintavétel alá eső madarak számát úgy kell meghatározni, hogy 95 %-os valószínűséggel biztosítsa legalább egy pozitív madár azonosítását, ha a szero-pozitív madarak előfordulási gyakorisága ≥ 30 %.
5. A kockázatértékelés és az érintett tagállamban lévő egyedi helyzet alapján a mintavételi tervben a következőket kell figyelembe venni:
- a) A tenyésztési típusokat és azok különleges veszélyeit; a vizsgálatokat a külterjes, szabad tartásra és a háztáji állományra kell összpontosítani, de figyelembe kell venni a vegyes korosztályú tartást, a felszíni vizek használatát, a viszonylag hosszú élettartamot, több faj jelenlétét a gazdaságban és egyéb releváns tényezőket is.
- b) A mintavétel alá eső pulyka-, kacs- és libatartó gazdaságok számát úgy kell meghatározni, hogy biztosítsa legalább egy fertőzött gazdaság azonosítását, ha a fertőzött gazdaságok előfordulási gyakorisága legalább 5 %, 99 %-os konfidencia-intervallummal (lásd a 2. táblázatot).
- c) Ha a tagállamban jelentős számban vannak szárnyasvadász, futómadarat és fűrtet tenyésztő gazdaságok, akkor azokat be kell vonni a programba. A fűrtet esetében kizárólag a felnőtt (vagy tojó) állatokból kell mintát venni.
- d) A mintavétel idejének egybe kell esnie az idénytermelés idejével. Adott esetben azonban a mintavételt helyi szinten olyan meghatározott időszakokhoz lehet igazítani, amelyek során a gazdaságban az egyéb baromfi-vírusgazdák a betegség behurcolásának fokozott veszélyét jelentik.
- e) Azok a tagállamok, amelyeknek a Newcastle-betegségre vonatkozóan mintavételt kell végrehajtaniuk abból a célból, hogy a 94/327/EK bizottsági határozatnak ⁽¹⁾ megfelelően továbbra is a Newcastle-betegség ellen oltást nem alkalmazó országnak minősüljenek, felhasználhatják ezeket a tenyészállományból származó mintákat a H5/H7 antitestek felügyeletére.

1. táblázat

Az egyes baromfikategóriákban kötelezően mintavétel alá eső gazdaságok száma (a pulyka-, kacs- és libatartó gazdaságok kivételével)

Gazdaságok száma/baromfikategória/tagállam	A kötelezően mintavétel alá eső gazdaságok száma
Legfeljebb 34	Az összes
35–50	35
51–80	42
81–250	53
> 250	60

2. táblázat

Mintavétel alá eső pulyka-, kacs- és libatartó gazdaságok

Gazdaságok száma/tagállam	A kötelezően mintavétel alá eső gazdaságok száma
Legfeljebb 46	Az összes
47–60	47
61–100	59
101–350	80
> 350	90

⁽¹⁾ HL L 146., 1994.6.11., 17. o.

C. A madárinfluenza h5/h7 altípusa fertőzéseinek kacsákban, libákban és fürjekben történő kimutatására vonatkozó különleges követelmények

1. A szerológiai vizsgálat céljára szolgáló vérmintákat lehetőleg a szabadban tartott madaraktól kell venni.
2. Minden egyes kiválasztott gazdaságban 40–50 vérmintát kell venni szerológiai vizsgálat céljából.

D. A madárinfluenza felmérése vadon élő madarakban

D.1. FELMÉRÉSI TERV ÉS VÉGREHAJTÁS

1. A madármegőrző/megfigyelő intézményekkel és madárgyűrűző állomásokkal kapcsolatot kell tartani. A mintavételt, adott esetben, e csoportok/állomások személyzetének felügyelete alatt vagy vadászok hajtják végre.
2. Az élő vagy elejtett vadon élő madarak aktív felügyelete a következőkre irányul:
 - a) a nagyobb veszélyt jelentő vadon élő madárállomány meghatározása, a következők alapján:
 - i. eredet és vonulási útvonalak;
 - ii. a Közösségben tartózkodó vadon élő madarak száma; és
 - iii. a házibarmfikkal való érintkezés valószínűsége;
 - b) a veszélyeztetett helyek meghatározása, a következők alapján:
 - i. azon helyek, ahol a különböző fajokhoz, különösen az F. részben felsorolt fajokhoz tartozó vonuló madarak nagy számban gyűlnek össze;
 - ii. házibarmfi-gazdaságok közelsége; valamint
 - iii. vonulási útvonalak mentén való elhelyezkedés.

A mintavételnek figyelembe kell vennie a vonulási minták évszakhoz kötődő jellegzetességeit, amelyek tagállamonként, valamint az F. mellékletben felsorolt madárfajok esetében különbözőek.

3. Az elhullott vadon élő madarak passzív felügyelete elsősorban a rendkívüli elhullásokra vagy a jelentős járványkitörésekre összpontosít a következők esetében:
 - a) az F. részben felsorolt vadon élő madárfajok, valamint az ezekkel kapcsolatba kerülő egyéb vadon élő madarak; valamint
 - b) a 2. pont b) pontjának i. alpontjában említett helyek.

Az ugyanazon helyen több faj esetében történő elhullás további figyelembe veendő tényező.

D.2. MINTAVÉTELI ELJÁRÁSOK

1. Virologiai vizsgálatok céljára kloákakeneteket kell venni. Az ősszel „elsőéves” madarakon kívül a nagyon fogékony és a baromfikkal fokozott kapcsolatban álló gazdafajok (mint például a Mallard kacsák) nyújthatják a legnagyobb esélyt a sikerre.
2. A kloákakenet vagy friss ürülminta mellett az elhullott vagy kilőtt vadon élő madaraktól származó szöveteket (különösen agy-, szív-, tüdő-, vese- és bélmintákat) is gyűjteni kell vírusizoláció és molekuláris szintű kimutatás céljából (PCR). A molekuláris technikákat csak olyan laboratóriumban lehet elvégezni, amely garantálni tudja a minőségbiztosítást, és amely a közösségi referencialaboratórium (CRL) által a madárinfluenza vizsgálatára elismert módszert alkalmaz.

3. A vadon élő madarak különböző fajaiból kell mintát venni. A mintavételnek elsődlegesen a lúdalakúakra (víziszárnyasok) és a lilealakúakra (parti madarak) kell irányulnia.
4. Ürüléket tartalmazó keneteket vagy óvatosan összegyűjtött friss ürüléket kell venni csapdába ejtett, elejtett és frissen elhullott vadmadaraktól.
5. Legfeljebb öt, ugyanazon fajból, ugyanazon helyen és ugyanazon időpontban gyűjtött minta társítása megengedhető. A minták társítása során biztosítani kell, hogy pozitív lelet esetén az egyes minták újravizsgálhatóak legyenek.
6. Különleges gonddal kell eljárni a minták tárolása és szállítása során. Ha nem garantált a laboratóriumba történő 48 órán belüli gyors beszállítás (4 °C hőmérsékletű szállítóközegben), akkor a mintákat szárazjégben, –70 °C-on kell tárolni, majd szállítani (a 4 és –70 °C közötti hőmérsékleten történő tárolás csak nagyon rövid ideig ajánlatos és lehetőség szerint kerülendő).

E. Laboratóriumi vizsgálat

1. A laboratóriumi vizsgálatokat a 92/40/EGK irányelv III. mellékletében meghatározott, a madárinfluenza differenciál-diagnózisára és megállapítására szolgáló diagnosztikai eljárásokkal összhangban kell végezni (beleértve a kacsákból és ludakból gyűjtött szérumok vizsgálatát a hemagglutináció-gátlási [HAG] próbával).
2. Ha azonban a 92/40/EGK irányelvben és az OIE Világ Kézikönyvben sem meghatározott laboratóriumi vizsgálatokat irányoznak elő, akkor a tagállamoknak a Bizottság számára jóváhagyásra benyújtott programjaikkal együtt meg kell adniuk a szükséges érvényesítési adatokat a CRL számára.
3. A nemzeti laboratóriumok egy hemagglutináció-gátlási próbával megerősítik az összes pozitív szerológiai madárinfluenza-észlelést, amelyhez a madárinfluenzát vizsgáló közösségi referencialaboratórium által biztosított kijelölt törzseket használják:

H5

- a) Első vizsgálat Strucc/Dánia/72420/96 (H5N2) használatával.
- b) Az összes pozitív minta vizsgálata Kacsa/Dánia/64650/03 (H5N7) használatával az N2 keresztreakáló antitest kizárására.

H7

- a) Első vizsgálat Pulyka/Anglia/647/77 (H7N7) használatával.
- b) Az összes pozitív minta vizsgálata Afrikai seregély/983/79 (H7N1) használatával az N7 keresztreakáló antitest kizárására.

4. A vadon élő madarak madárinfluenzájának felmérése során gyűjtött összes mintát (D. fejezet) a lehető leghamarabb, de legfeljebb 2 héten belül H5-re vonatkozó PCR-vizsgálatnak kell alávetni, és pozitív lelet esetén mihamarabb hasadásihely-analízist kell végezni annak meghatározására, hogy magas patogenitású (HPAI) vagy kis patogenitású (LPAI) madárinfluenza mintaelemeket tartalmaz-e.
5. A szerológiai felügyeletet nem kell alkalmazni vadon élő madarak madárinfluenzájára.
6. A tagállamok a baromfi és a vadon élő madarak felügyelete során észlelt pozitív H5 és H7 mintákról kéthavonta jelentést tesznek a Bizottságnak. Mindez a tagállamok vonatkozó közösségi jogszabályokban előírt azon köteletségének sérelme nélkül történik, amely szerint – a vírusgazdától függetlenül – a HPAI-esetekről késedelem nélkül értesíteni kell a Bizottságot.

F. A madárinfluenza szempontjából nagyobb kockázatot jelentő vadon élő madárfajok ideiglenes jegyzéke (*)

Latin név	Magyar elnevezés
1. <i>Anser albifrons</i>	Nagy lilik
2. <i>Anser fabalis</i>	Vetési lúd
3. <i>Anas platyrhynchos</i>	Tőkés réce
4. <i>Anas strepera</i>	Kendermagos réce
5. <i>Anas acuta</i>	Nyílfarkú réce
6. <i>Anas clypeata</i>	Kanalas réce
7. <i>Anas penelope</i>	Fütyülő réce
8. <i>Anas crecca</i>	Csörgő réce
9. <i>Anas querquedula</i>	Böjti réce
10. <i>Aythya ferina</i>	Barátréce
11. <i>Aythya fuligula</i>	Kontyos réce
12. <i>Vanellus vanellus</i>	Bíbic
13. <i>Philomachus pugnax</i>	Pajzsos cankó
14. <i>Larus ridibundus</i>	Dankasirály
15. <i>Larus canus</i>	Viharsirály

(*) Ez a jegyzék nem kimerítő, csak azon vándorfajok meghatározását szolgálja, amelyek a madárinfluenza Közösségbe történő behurcolása szempontjából nagyobb veszélyt jelenthetnek. A jegyzéket a tudományos tanulmányok eredményeinek hozzáférhetővé válását követően folyamatosan frissíteni kell.